

י"ח טבת ה'תשע"ה 9.1.15

מגזין מס' 312

שבת פרשת שמות

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל
ולעילוי נשמת עליה בת אסתר

החייב כספניא

כל אחד ואחד מאיתנו צריך להשתדל להיות 'פנימי'

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

ענין הפנימיות הוא בעצם לשלם מיסים לקול הפנימי שלי, היינו, במילים פשוטות, פחות להתבייש מדעת הקהל ומאיך שמתייחסים אלי, פחות למקד את תשומת הלב שלי בהתגוננות, בהתייפות ובלרצות את הסביבה....

ויותר בעצם להקשיב לקול הפנימי שלי, ל'נשמת אדם תלמדנו', זאת אומרת, בתוכי יש את המורה הכי טוב, משום שהקול הפנימי הוא כלי רגיש ביותר, כי את עצמי אי אפשר לרמות, כי אני רואה ללבב - הלב שלי, והזולת רואה רק לעיניים - את החיצוניות שלי, את מה שאני בוחר להראות... כלומר, הוא לא רואה את אמיתת הדברים.

כשאדם מתמקד בראייה פנימית, לאט לאט הוא מתחיל לשים לב לנקודות יותר עמוקות ובאופן יותר יסודי. פרטים ופרטי פרטים, ועד לאופן שבו אני מתבייש ממני ולא מהזולת.

דוקא בחינוך עצמי, כשהכוחות מתפנים אל העיקר, נוצר מרחב עצמי-פנימי, ומתגלה העצמיות של האדם.

ב"ה

התוועדות כ"ד טבת

יום ההילולא של אדמו"ר הצנון - בעל התניא
עם הרב יאיר כלב

בהשתתפות הכנר הנודע **אורן צור**
 ועל כלי ההקשה המוזיקאי **יואב הודין**

יום חמישי כ"ד טבת 15.01.15
 בשעה 20:30, במושב חמד רח' הזית 83.

סעודה סביב שולחנות ארוכים

bit creative

דמוי כניסה: 33 ש"ח

לפרטים נוספים: אוריאל כלב - 0525652770

מושב חמד ממוקם על הכביש המוביל מבית-דגן לאור-יהודה (כביש מס' 412), בכניסה למושב חמד ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה רח' הזית, לקראת סוף הרחוב (לפני הכיכר הבאה) בית משפחת שרעבי מס' 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר.

לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

כ' טבת – הילולת הרמב"ם

רבי משה בן מימון, תלמיד חכם, פוסק הלכה, רופא, פילוסוף ומנהיג ציבורי, ידוע בעולם היהודי בראשי התיבות של שמו הרמב"ם. שמו מוכר ונערץ גם בקרב הגויים, שם הוא קיבל את הכינוי "מימונידס". על קברו של הרמב"ם נחרת המשפט: "ממשה (רבינו) עד משה (בן מימון), לא קם כמשה." רחובות, בתי ספר ומרכזים רפואיים רבים נקראים על שם הרמב"ם ועד לעצם היום זה הוגים בתורתו המונים, יהודים ולא יהודים כאחד.

ויבואן יהלומים מהודו. התמיכה הפיננסית סייעה לרמב"ם להקדיש את זמנו ללימוד תורה ולחבר חיבור מקיף על המשנה.

אך התקופה השלווה בחייו של הרמב"ם לא ארכה זמן רב. תוך שנתיים בלבד נפטרו אביו, אשתו ושנים מבניו. כמה שנים לאחר מכן טבע האח דוד בעת שעשה את דרכו בספינה להודו.

ללא תמיכת אחיו, נאלץ הרמב"ם לחפש אחר מקור פרנסה. הוא החל לעסוק במקצוע הרפואה ומהמשכורת הצנועה פירנס גם את משפחת אחיו.

בשנות החמישים לחייו התמנה הרמב"ם כרופאו האישי של המשנה למלך ומאוחר יותר כרופאו של המלך צלאח א-דין עצמו. המינוי נתן לו יציבות כלכלית, דבר שאיפשר לו להקדיש את זמנו הפנוי ללימוד התורה ולחיבוריו.

רבי משה בן מימון נפטר בכ' טבת בשנת ד'תתקסח לבריאה (1204 לספירה). בן 69 היה במותו ונקבר בעיר טבריה. הוא הותיר אחריו בן יחיד – אברהם, שלמד תורה מפי אביו ומאוחר יותר חיבר ספרים בזכות עצמו.

מתולדותיו

הרמב"ם נולד בעיר קורדובה שבספרד לפני למעלה מ-850 שנה, בערב פסח ד'תתצח (1135 לספירה). אביו מימון, בן אחר בן לדוד המלך, היה דיין בבית הדין המקומי. אמו נפטרה בצעירותו, ויש האומרים שאחיו נולדו לאחר שאביו נישא בשנית.

לאחר שקבוצה מוסלמית קיצונית השתלטה על קורדובה ופורעים החלו להשתולל בעיר, לתקוף יהודים ולשרוף בתי כנסיות, החליטה משפחתו של הרמב"ם לברוח מן העיר.

הם נדדו ממקום למקום כשהם מחפשים עיר מתאימה להתיישב בה. כשלא מצאו מקלט בעיר בספרד, היגר מימון יחד עם משה ודוד בניו אל העיר פס שבמרוקו, שם התגורר במשך חמש שנים. בשנת ד'תתקכ"ה (1165 לספירה) ביקר הרמב"ם בארץ ישראל ולאחר מכן היגר לאלכסנדריה שבמצרים. מאוחר יותר הוא עבר לעיר פוסטאט, מה שלימים הפך להיות העיר העתיקה של קהיר, שם התגורר עד לפטירתו.

במצרים נתמך הרמב"ם על ידי אחיו דוד, שהיה סוחר

חיבוריו ולימודיו

בצעירותו שלח אותו אביו ללמוד אצל רבי יוסף אבן מיגאש בעיר אליסנה שבספרד. מאוחר יותר התייחס אליו רבי משה כאל רבו המובהק.

אחד מחיבוריו הראשונים של הרמב"ם היה חיבור על המשנה, שהשלמתו ערכה כ-10 שנים. מטרת החיבור (שכיום קיבל את השם "פירוש המשניות להרמב"ם") היתה להקל על לימוד המשנה עבור אלו שלא היו בקיאים בלשון הקודש. מסיבה זו חיבור זה נכתב בערבית.

חיבור נוסף שכתב הרמב"ם בערבית היה ספר המצוות. ספר זה מכיל רשימה מדויקת של 248 מצוות ה'עשה' ו-365 מצוות ה'לא תעשה' שניתנו בתורה. ספר המצוות תורגם כמה פעמים ללשון הקודש – הפעם הראשונה נעשתה כבר בחייו.

הרמב"ם גם חיבר ספר פילוסופי מעמיק בשם 'מורה נבוכים', ספר המספק מענה לשאלות פילוסופיות שניצבו בפני בני דורו; כתב מכתבים רבים בהם השיב לשואליו ועודד קהילות רבות. בין תשובות אלו מפורסמות "איגרת השמד", "איגרת תימן" ו"איגרת תחיית המתים". במסגרת עבודתו כרופא הוא גם כתב חיבורים רפואיים רבים.

משנה תורה – היד החזקה

אין ספק כי גולת הכותרת של חיבוריו של רבי משה היא הספר 'משנה תורה' – 'היד החזקה', יצירת ענק הלכתית בת ארבעה עשרה (י"ד) כרכים, ספר הלכות עבור כל היבט, ענין ופרט מחיי היהודי.

חיבורו של הרמב"ם היה הראשון מסוגו – ולמעשה גם האחרון מסוגו, שכן איש לאחריו לא ערך חיבור בסדר גודל שכזה. הוא ליקט בחיבורו את כל המצוות וההלכות בצורה מסודרת המאפשרת לאדם לדעת כיצד

לנהוג בכל תחום מתחומי החיים ללא תלות בלימוד מקדים של התלמוד.

הרמב"ם עצמו הגדיר זאת כך: "קראתי שם חיבור זה משנה תורה לפי שאדם קורא תורה שבכתב תחילה, ואחר כך קורא בזה, ויודע ממנו תורה שבעל פה כולה ואינו צריך לקרות ספר אחר ביניהם."

גם קודם להופעת 'משנה תורה' פורסמו חיבורים הלכתיים שונים. אך חיבורים אלו נערכו לפי סדר מסכתות התלמוד, דבר שהצריך עיון רב ובקיאיות בתלמוד כדי להתמצא בהם. כך, למשל, היה על אדם שביקש לדעת כיצד לנהוג בשבת לעיין במסכתות רבות כדי למצוא את כל פסקי ההלכה הנוגעים ומתאימים להנהגה בפועל.

רבי משה ערך את ספרו במבנה אינציקלופדי, כשההלכות מופיעות לפי ענינים ונושאים.

יחודיות נוספת של הספר היא העובדה שספרו של הרמב"ם הוא היחיד הכולל את ההלכות הנובעות מכל 613 המצוות לצד רעיונות בסיסיים של האמונה היהודית. חיבורים הלכתיים שקדמו לו או אלו שהודפסו לאחר מכן מתייחסים רק להלכות הנוגעות ומתאימות לתקופת פרסומם (בהשמיטם דינים הקשורים לבית המקדש, ימות המשיח ועוד); אך, כאמור, רבי משה כלל בספרו את כל ההלכות המסתעפות מ-613 המצוות שניתנו למשה בסיני, לצד המצוות והתקנות שתיקנו חכמינו זכרונם לברכה.

דגש מיוחד שם הרמב"ם על כתיבת הספר בשפה ברורה ומובנת. ובלשונו של הרמב"ם בהקדמתו: "בלשון ברורה ודרך קצרה... עד שיהיו כל הדינים גלויין לקטן ולגדול בדין כל מצוה ומצוה, ובדין כל הדברים שתיקנו חכמים ונביאים."

בשנים שחלפו מאז הופיע ה'משנה תורה' בפעם

1. שלושה פרקים ליום מתוך ספרו 'היד החזקה' כך שמסיימים את כל הסדרה בשנה אחת.
 2. פרק אחד ליום מתוך ספרו 'היד החזקה' כך שמסיימים את כל הסדרה בשלוש שנים.
 3. לימוד קצר יותר של מצוה או שניים ליום 'מספר המצוות'.
- הצעה זו שהתקבלה בהתלהבות על ידי עשרות אלפים ברחבי העולם, הביאה להפצת תורתו של הרמב"ם במימדים רחבים ובקרב קהלים בארץ ובעולם שהיתה זו להם ההזדמנות בפעם הראשונה לערוך היכרות אישית עם הספר.
- כיום יהודים מכל גווי הקשת משתתפים בלימוד הרמב"ם היומי ועורכים חגיגות לסיום המחזור השנתי ברוב פאר והדר.

(מעובד מתוך האתר: www.he.chabad.org)

הראשונה נכתבו מאות פרשנויות לדבריו. הפרשנויות מתייחסות גם לפרטים צדדיים או מופשטים לכאורה – מדוע הציב הרמב"ם הלכה זו ראשונה והלכה אחרת לאחריה; מדוע השתמש בפסוק זה כראיה לדבריו ולא בפסוק אחר ועוד. ישנם הטוענים שכמות החיבורים והפרשנויות שנכתבה על דברי הרמב"ם זהה לזו שנכתבה על התלמוד.

מסלול לימוד יומי בתורתו של הרמב"ם

באביב תשד"מ – 1984, הציע הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו רעיון חדשני ללימוד יומי בתורת הרמב"ם עבור כל יהודי, גברים, נשים וטף. לימוד זה, אמר, יאחד יהודים בכל רחבי תבל, בזמן אמת, בלימוד המנחיל ידיעת (ועל כל פנים היכרות עם) כל חלקי התורה בהיבט ההלכתי.

הרבי הציע תכנית לימוד בת שלושה מסלולים:

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

מס יקר

המס. לא הועילו תחינותיהם של בני המשפחה כי עניים מרודים הם ואין לאל ידם לגייס את המס. בגסות ובבוטות גירשו שליחי המושל אותם ואת אנשי החברה קדישא, שנשאו את מיטת הנפטרת המבוזה.

באותה שעה ישב הרש"ש (רבי שלום שרעבי) בהיכל ישיבת המקובלים 'בית אל' וסביבו תלמידיו שומעי לקחו. לפתע נשמעו דפיקות מבוהלות מכיוון הדלת, ולהיכל פנימה התפרצו האבלים, קודרים ועצובים. כשדמעות ניגרות על פניהם שטחו לפני הצדיק את צרתם.

לאחר שסיימו את דבריהם קם הרש"ש על רגליו ואמר לתלמידיו – "הבה נקיים מצות הלוויית המת ונחלוק לנפטרת, אשה תמה וצדקת, כבוד אחרון". נוכח עיניהם המשתאות של האבלים ציוה הרש"ש על אנשי החברה קדישא לשאת את המיטה ולהביא את הנפטרת לקבורה כדת וכדין.

אם בתחילה התכוונו האבלים לקיים הלוויה שקטה וחפזה ולא עלה הדבר בידם – הרי עתה זו היתה הלוויה גדולה ובולטת לעין כול. בראש המסע צעדו הרש"ש ותלמידיו, ואחריהם אנשי החברה קדישא ובני המשפחה. כך התנהלה לה ההלוויה במורד כפר השילוח (סילוואן).

כשהתקרב המסע לבית המושל, שפשף הלה את עיניו בתימהון. הוא התקשה להאמין למראה עיניו. היהודים החצופים מתעלמים מהחוק, מצפצפים על אזהרת אנשיו ואף חוזרים על פעולתם הנפשעת כשהם מתוגברים במלווים נוספים!?

כדי להיטיב לראות את הדברים התקרב המושל אל מעקה הברזל שתחם את גזוזטרת ביתו. חמתו בערה בו והוא שאל עצמו שוב ושוב אם עיניו אינן מתעתעות בו.

קולות נהי בקעו מביתה של התופרת הירושלמית. בעלה, בניה ובנותיה ביכו את מותה של אם המשפחה – אשת חיל טובת לב, שהלכה לעולמה בטרם עת והניחה אותם לאנחות. בעבודות התפירה שנזדמנו לה מפעם לפעם פרנסה את ביתה הדל בימים של עוני ומחסור קשים ליהודי ירושלים. עם מותה נשבר אפוא גם מטה לחמה של המשפחה.

על הצער העמוק בשל פטירתה נוספה בעיה מעיקה ומיידית. בעת ההיא שלט בירושלים מושל טורקי, שהטיל על יהודי העיר מיני מיסים ובכללם מס קבורה. כל מי שביקש להביא את יקירו לקבורה נאלץ לשלם תחילה מס לקופת המושל. בני משפחתה של התופרת המנוחה התקשו לגייס את המס וקבורת האם התעכבה.

כשנקפו השעות והכסף לא הושג, הוחלט לערוך הלוויה קטנה וצנועה, בניסיון להסתיר את הדבר מידיעת המושל. זו היתה משימה לא פשוטה. ביתו של המושל ניצב במקום שממנו נשקפה הדרך העולה אל בית העלמין היהודי בהר הזיתים. שעות על שעות היה המושל הטורקי יושב על גזוזטרת ביתו, נח על כיסא נצרים מרופד ומשקיף באפס מעשה על הנעשה. אף על פי כן החליטו בני הבית להסתכן ויצאו לדרך.

באותה שעה שהה המושל בביתו. צעדיהם החרישיים של המלווים הגיעו לאוזניו. חיש מהר זינק אל הגזוזטרה, ועיניו הקטנות והרעות לכדו קומץ יהודים המובילים את מתם לקבורה. הוא ידע בבטחה כי באותו בוקר לא הועלה לקופתו מס קבורה, והיה ברור לו כי מעשה 'רמייה' יש כאן.

עד מהרה הזעיק את אנשיו והורה להם לעצור את חבורת ה'נוכלים' ולהחזירה על עקבותיה עד אשר ישולם

בני הבית וצווחו בהיסטריה; שני ערבים גברתנים ניסו לכופף לצדדים את שני מוטות הברזל העבים, ללא הצלחה.

"התפלל עליי!", התחנן המושל לרש"ש בקול שהיה קרוב לבכי.

"יהיה עליך לשלם על כך", ענה הרש"ש.

"ככל שתרצה!", זעק המושל.

"עליך לפטור אחת ולתמיד את היהודים ממס הקבורה", פסק הרש"ש. שתיקה השתררה במקום. פניו של המושל היו אדומות מכאב ומאמץ. "בסדר", מלמל לאחר כמה שניות.

וראה זה פלא – בעודו מנסה, אינסטינקטיבית, להפנות ראש לעבר הרש"ש ולהביט בו, השתחרר באחת ראשו הלכוד.

המושל עמד בהבטחתו והסיר את המס המחפיר מעל יהודי העיר. יהודי ירושלים זקפו את המאורע המשמח לזכותה של התופרת הענייה, לא פחות מאשר לכחו של הצדיק והמקובל רבי שלום שרעבי.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

המציאות היתה ברורה כשמש בצהריים והוא רתח מזעם כפי שמעולם לא רתח. המושל היה על סף אבדן עשתונות, ובתוך כך נעץ את ראשו בחזקה בין שניים ממוטות ברזל של המעקה. כשניסה להוציא את ראשו, לא הצליח. המושל נבהל. הוא חש כחיה לכודה והחל לקרוא לעזרה.

בינתיים חלפה השיירה על פניו בדרכה לקבורת הנפטרת בהר הזיתים. כעבור שעה קלה הסתיימה הקבורה והמלווים שבו לבתיהם, מחישים צעדיהם, מחשש לתגובתם הצפויה של המושל ואנשיו. רק הרש"ש ותלמידיו צעדו בנחת. בהתקרבתם לבית המושל פנה הרש"ש לעבר הבית עצמו. תלמידיו המשתאים צעדו אחריו בדממה.

"קללת הרב היהודי פגעה בי!", זעק המושל בבהלה בדיוק כשהרש"ש התדפק על דלת ביתו. בני הבית שפתחו את הדלת הביטו בו בחרדת כבוד והובילוהו לגזוזטרת הבית. המחזה היה מוזר ביותר: ראשו של המושל – שבימים כתיקונם הפיל חיתתו על כל יושבי העיר – היה לכוד במעקה הברזל בלי יכולת לחלצו משם; סביבו עמדו

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד')

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת שמות

לידת מושיען של ישראל

יוכבד אשת עמרם יולדת בן, ומיד עם לידתו מואר הבית כולו באור גדול של קדושה. תחילה היא מצליחה להסתירו בביתה מפני הנוגשים המצריים. אולם לאחר שלושה חודשים נאלצת היא להוציאו בהיחבא אל היאור, שם היא מצפינה את תינוקה בתוך תיבה קטנה על פני המים. מרים, אחות התינוק עומדת מרחוק וצופה בתיבה בתקווה ובצפייה לבאות.

בת פרעה שיוצאת עם פמלייתה לרחוץ ביאור, מגלה להפתעתה את התיבה ובה התינוק הבוכה. היא מנסה להרגיע את הילד ולהאכילו, אך הדבר אינו עולה בידה. מרים הצופה בה מן הצד, מנצלת את מבוכתה ומציעה את עזרתה. הילד הוא מילדי העברים, היא אומרת, ויאות לינוק רק ממניקת עבריייה. בהסכמת בת פרעה ממהרת מרים לקרוא לאמה, ואכן התינוק נרגע ומתרצה לינוק מאמו. הנסיכה שוכרת את המיניקת העבריייה לגדל עבורה את הילד עד אשר יגמל. ואכן, כאשר נגמל הילד, מובא הוא לאימוץ אל בית המלך. שם מעניקה לו בת פרעה את השם משה – על שם "כי מן המים משיתהו".

משה מתגלגל למדין

משה שגדל בבית המלוכה אינו יודע כל מחסור, אך ביודעו את מוצאו כואב הוא את סבלם של בני עמו. דאגתו לשלומם בוערת בקרבו והוא יוצא מן הארמון לראות במה יוכל לעזור לאחיו הנאנקים תחת עול

מלך חדש שאינו יודע את יוסף

בפתיחת פרשת שמות חוזרת התורה ומונה את שמות שניים עשר השבטים ומשפחותיהם אשר ירדו מצריימה. ברדתה למצרים מונה משפחת יעקב שבעים נפש, אך בחלוף השנים מתרבים בני ישראל מאוד וממלאים את מצרים. יוסף ואחיו וכל הדור ההוא הולכים לעולמם, ולאחר מיתת פרעה משתנה טעמה של המלכות במצרים. קם מלך חדש המתכחש לפועלו העצום של יוסף למען הממלכה. המלך מתנכר לבני ישראל וחושש מהתרבותם, פן יתחברו לאויבי הממלכה. הוא פונה לבני עמו ומציע לפתוח בפעולות דיכוי כנגד בני ישראל על מנת למעטם ולמנוע ריבויים הטבעי.

המצרים מטילים גזרות על בני ישראל ומקימים מערך גובי מס, נוגשים ושוטרים המענים את העם ומעבידים אותם בפרך. אך ללא הועיל, בני ישראל מוסיפים להתרבות באורח פלא.

פרעה מצוה להביא לפניו את המיילדות העבריות, יוכבד אשת עמרם בן לוי בן יעקב ובתה מרים, המכונות שפרה ופועה. בבואן לפניו הוא מצוה אותן להרוג כל זכר הנולד לבנות ישראל. אלא שהמיילדות הצדקניות יראות את ה' ואינן מקיימות את גזרת המלך. אזי, לנוכח המשך התרבות בני ישראל פוקד פרעה לכל בני עמו המצריים להטביע כל תינוק זכר הנולד לבני ישראל על ידי השלכתו ליאור.

ה' מתוך הסנה – "משה, משה". הוא נרתע לאחוריו ועונה "הנני".

"של נעלך מעל רגליך" – חלוץ נעליך ועמוד יחף מפאת קדושת המקום – מצוה עליו ה', וממשיך הקב"ה ואומר: נתמלאה סאת סבלם הנורא של בני ישראל והגיעה העת להוציאם ממצרים. עליך, משה, מוטלת המשימה לממש את ההבטחה האלוקית לאבות האומה ולגאול את בנייהם מעבדותם במצרים.

על טענת משה כי אינו ראוי לתפקיד, משיבו ה' כי יהיה עמו. עוד מודיעו הקב"ה כי תכלית יציאת בני ישראל ממצרים אינה אלא כדי להגיע למקום הזה, בו הוא עומד עתה, על מנת לקבל כאן בבוא העת את התורה. ה' מצוהו לבוא עם זקני ישראל אל פרעה ולצוות עליו בתוקף "שלח את עמי". אמנם, מודיעו ה' מראש, פרעה עתיד להקשיח את לבו ולסרב לשחררם. אך אל לו להתפעל מכך, באשר יפליא ה' את מכותיו בפרעה שוב ושוב, עד אשר, על כרחו, יאלץ מלך מצרים להוציא את כל עבדיו העבריים מארצו. ועוד יתירה מזו, מוסיף ה' באוזניו, בני ישראל יצאו ברכוש רב ממצרים.

מופתים ומטה – עזר לשליחות

משה חושש שמא בני ישראל וכן פרעה לא ישמעו בקולו. על כן נותן ה' בידיו שני אותות אשר יוכיחו את אמיתת היותו שליח ה'. את אות המטה שהופך לנחש וחוזר ושב להיות מטה, ואת אות ידו המצטרעת תחת חיקו וחוזרת ושבה למצבה הקודם. ובאם פרעה יעמוד בסרובו נותן ה' בידיו אות שלישי – כאשר ישליך משה מעט ממימי היאור אל היבשה, יהפכו הם לדם.

ושוב טוען משה ברוב צניעותו כי אינו מתאים לתפקיד בשל היותו כבד פה וכבד לשון. על כך משיבו ה' כי אהרן אחיו ישמש לו לפה, וגם המטה, מחולל האותות והניסים, יהיה לו לעזר.

העבדות. והנה בהבחינו במצרי המכה יהודי, אין הוא מהסס לרגע ונחלץ מיד לעזרת אחיו. הוא מביט סביבו לוודא כי אין איש בסביבה, ומכה את המצרי וטומנו בחול. למחרת היום נתקל משה באירוע קשה עוד יותר. הפעם המריבה היא בין אחים, שני אנשים עברים ניצים ביניהם. בצערו, פונה משה אל אחד הניצים ושואל אותו "רשע, למה תכה רעך". הלה עונה בחוצפה באומרו 'מה לך להתערב', ומוסיף ומזכיר את המצרי שהרג משה ביום הקודם. השמועה מתגלגלת ומגיעה גם לאוזני פרעה שמבקש להורגו. משה בורח מפני פרעה ומגיע למדין. במדין, ליד באר המים, פוגש משה את בנות רעואל, הוא יתרו כהן מדין, אשר באו להשקות את צאן אביהן. בראותו את התנכלות הרועים אליהן, ממחר משה להושיען. יתרו מתרשם מגבורתו ואצילות רוחו של האיש המצרי ומזמינו בכבוד גדול לביתו, ואף משיא לו לאשה את ציפורה בתו הבכורה. למשה ולציפורה נולד בנם בכורם גרשום.

זעקת בני ישראל עולה השמימה

התורה מספרת אודות שעבודם המחמיר והולך של בני ישראל במצרים... זעקתם עולה השמימה. הקב"ה שומע את נאקת בניו, ומתעורר לפניו זכרון בריתו עם האבות. משה נבחר להיות מושיען של ישראל.

שליחות הגאולה מוטלת על משה

עתה מגיעה שעת הטלת שליחות גאולת בני ישראל על כתפי משה. משה עוסק ברעיית צאן יתרו חותנו. כרועה נאמן אין הוא חוסך כל מאמץ ויוצא למסעות מרוחקים, בחיפושיו אחר מרעה ראוי ומתאים לכל גדי וגדי בעדר. יום אחד, באחד ממסעותיו, בהגיעו למרגלות הר חורב, הוא הר סיני, נגלה אליו מחזה מדהים. הוא רואה לנגד עיניו כיצד צמח קטן, שיח סנה, בוער באש מבלי שיאוכל. כשהוא מתקרב לחזות בתופעה הפלאית, קורא אליו לפתע

היציאה לשליחות

עליו לאפשר לבני ישראל לצאת אל המדבר לשלושת ימי זבח לאלוקיהם. המלך מסרב בתוקף באומרו כי אינו מכיר בה', וכדי להוכיח את נחישותו להדוף כל נסיון התקוממות, מכביד הוא מעתה את ידו על בני ישראל. פרעה מצוה על נוגשי העברים לחדול מלספק חומרי גלם לעבדיו. מעתה, על פי צו המלך, יקושו העבדים העבריים בעצמם את הקש המשמש לייצור הלבנים, וזאת מבלי להפחית את מכסת כמות הלבנים שעליהם לייצר.

נוגשי המלך מכבידים עתה את ידם גם על שוטרי בני ישראל, ומכים אותם להמריצם לתבוע מאחיהם את מכסת התפוקה הנדרשת. כאשר השוטרים העבריים מתלוננים על כך לפני פרעה, מפנה הוא אצבע מאשימה כלפי משה ואהרן. הם האשמים במצב, הוא אומר, בהטילם רפיון בעבודת בני ישראל. בזעמם, מטיחים אחדים מבני ישראל במשה ואהרן כי הם שהביאו להחמרת תנאי שעבודם.

משה פונה אל ה' ומתאונן "למה הרעות לעם הזה, למה זה שלחתני?!..."

ה' מבטיח למשה כי מעתה יראה את מופתיו במצרים. פרעה עומד ללקות בעוצמה כה רבה, עד שבעצמו יתחנן ואף יאיץ בבני ישראל לצאת ממצרים!

משה נפרד מחותנו (בהסבירו כי יוצא הוא לבקר את אחיו במצרים) ולוקח עמו את אשתו וילדיו. ושוב נגלה אליו ה' ומוסר בידיו את המסר שעליו להשמיע בשם ה' באזני פרעה: הוצא את בני בכורי (בני ישראל) לחירות, שאם לא כן אהרוג אני את בנך בכורך (מכת 'בכורות').

בדרכם למצרים, בהיותם במלון, נגלה לפתע על משה מלאך ה' המבקש להורגו באשר לא מל עדיין את בנו הצעיר אליעזר. ציפורה ממהרת ומקיימת את המצוה ומצילה בכך את חיי בעלה.

ה' מיידע את אהרן אודות שליחות משה ואודות חלקו שלו בגאולת ישראל. במצות ה' יוצא אהרן לקבל את פני אחיו במדבר, ופגישתם המרגשת מתקיימת בהר סיני, עליו עתידה להינתן התורה.

לאחר שמשה מיידע את אהרן בנוגע לכל פרטי השליחות מגיעים הם למצרים ואוספים את כל זקני העדה. אהרן משמיע באוזניהם את דברי ה' ומשה מראה לעיניהם את האותות שנתן ה' בידיו.

הדברים נכנסים בלבם של בני ישראל, וכל העם משתחוה לה' בהודיה על הגאולה הקרבה ובאה.

הרעת המצב והחרפת השעבוד

משה ואהרן מתייצבים בשליחות ה' לפני פרעה ומצווים

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

חינוך בא בעמל ויגיעה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הורים ומורים צריכים להשקיע עמל ויגיעה במלאכת החינוך, ואז הם רשאים לצפות שהילדים יגדלו ויצמחו כראוי.

"כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו" (שמות א, כב) א-לי ואנווהו".

זכור לטוב

מדוע צריך לעמול קשה כל כך בחינוך הילדים? – משום שתינוקות של בית רבן הם היסוד של כל עם ישראל. זאת מדגישה הגמרא, באומרה: "זכור אותו האיש לטוב ויהושע בן גמלא שמו". יהושע בן גמלא תיקן, שבכל מדינה ובכל עיר יהיו מלמדי תינוקות שילמדו חינוך את כל הילדים החל מגיל חמש-שש. ובזכות תקנתו זו, הוא זכור לטוב לכל הדורות!

אף אויבי היהדות הכירו בערכו של החינוך בגיל הרך, ונלחמו דוקא נגד לימוד תורה לילדים. כך, למשל, נהגו ה'בסקים' ברוסיה הקומוניסטית, שאסרו לימוד תורה דוקא לתינוקות, מתוך 'טענה', שלא צריך ללמדם תורה בהיותם רכים, וכאשר יגדלו, יוכלו ללמוד תורה, אם ירצו. אך יהודים נלחמו בחירוף נפש על לימוד תורה של תינוקות, מתוך ידיעה, שכל קיום היהדות תלוי בחינוך יהודי אמיתי בשנות הילדות.

חינוך עצמי

לכן חייבים לעמול – בממון, בגוף ובנפש – להרחבת החינוך הטהור, להעניק לעוד ילד יהודי חינוך יהודי אמיתי, של תורה ויראת שמים. כך גם צריך לחנך איש איש את עצמו, מתוך עמל ויגיעה, ואף את הזולת, על פי הציווי: "הוכח תוכיח את עמיתך". גם אם הדבר כרוך בקשיים, צריך לזכור שמדובר ב"את עמלנו" – זהו דבר שכרוך בעמל ויגיעה. ודוקא בדרך זו מצמיחים דור שיכיר את ה' בגאולה האמיתית והשלימה.

אחת הגזירות האיומות ביותר של פרעה היתה להשליך את ילדי ישראל לנילוס. על כך נאמר בהגדה של פסח: "ואת עמלנו – אלו הבנים, שנאמר: כל הבן היילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון".

הפסוק שמביאה ההגדה אכן מוכיח שהיתה גזירה על הבנים, אך אין בו כל הוכחה שהבנים נקראים 'עמל'. לכאורה היתה ההגדה צריכה להביא ראיה ש"ואת עמלנו – אלו הבנים"!

אלא דבר זה עצמו מובן מאליו – בנים וחינוכם הוא ענין של 'עמל'. כדי שהבנים (וכן התלמידים, שאף הם קרויים בנים) יגדלו כראוי, יש הכרח בעמל רב. הורים ומורים צריכים להשקיע עמל ויגיעה במלאכת החינוך, ואז הם רשאים לצפות שהילדים יגדלו ויצמחו כראוי.

לא לאשליות

אם התורה מכנה את מלאכת החינוך 'עמל', ברור שזה עמל אמיתי, המשותף לכל העוסקים בחינוך. אב או מורה, שנראה להם כי הם משפיעים בקלות על הילדים, עד שדי להם במילה אחת כדי שהללו יצייתו להם – אל להם להשלוח את עצמם שבכך מסתיימת מלאכת החינוך; גם במקרים כאלה צריך לעמול ולהתייגע רבות.

כאשר עמלים כראוי בחינוך הבנים, הם אינם נפגעים אפילו מהגזירה של "כל הבן היילוד היאורה תשליכוהו". להפך, אותם ילדים – "הם הכירוהו תחילה": אותם ילדים שנולדו בימי מוראות הגזירה וגודלו במסירות נפש, דוקא הם יצאו מחושלים וחזקים ביהדותם, והיו הראשונים להכיר את הקב"ה על ים סוף ולהורות עליו באצבע – "זה

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך א')

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

עזרה ראשונה לנפש

סדר התנ"ך

שבת שלום!!!

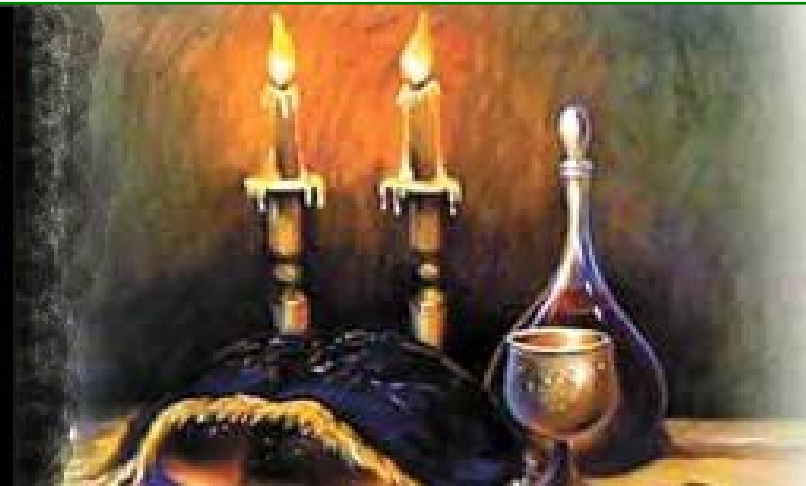
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:33	16:17	י-ם
17:34	16:31	ת"א
17:32	16:20	חיפה
17:36	16:35	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

גא לשמור על קדושת הגיליון